

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 131

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Αναστασία – Αικατερίνη
Αλεξοπούλου
2. Βουλευτή κ. Αντώνιο Μυλωνάκη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2254/12.1.2022 Ερώτηση με θέμα:
«Κίνδυνος καταστροφής του ναού του Ποσειδώνα στο Σούνιο»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2254/12.1.2022 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Αναστασίας – Αικατερίνης Αλεξοπούλου και Αντωνίου Μυλωνάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής, καμία πώση αρχιτεκτονικών μελών του ναού Ποσειδώνος στο Σούνιο δεν έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, όπως λανθασμένα ισχυρίζονται οι κ.κ. Βουλευτές. Τα κατακρημνισμένα μέλη που εντοπίζονται στην θάλασσα ή στην βραχώδη ακτή πλησίον του ακρωτηρίου, κυρίως δυτικά-νοτιοδυτικά του, κατέληξαν στη θέση αυτή, ήδη κατά την αρχαιότητα, αφού το ιερό έπαψε να λειτουργεί και τα κτήρια κατέρρευσαν σταδιακά. Ορισμένα ενδέχεται να κατέπεσαν κατά την προσπάθεια μεταφοράς μελών των μνημείων του ακρωτηρίου, κυρίως του ναού του Ποσειδώνου, σε πλοία κατά τον 18ο και 19ο αιώνα. Μέσα από τις αφηγήσεις των ξένων περιηγητών, που επισκέπτονται το μνημείο από το 17ο αιώνα και εξής, παρουσιάζεται η διαφοροποίηση στην εικόνα των ερειπίων του ναού του Ποσειδώνου. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 1676 ο περιηγητής G. Wheeler είδε εννέα κίονες ιστάμενους στη νότια πλευρά του ναού και πέντε στη βόρεια, τις δύο παραστάδες του προνάου, καθώς και το μεταξύ τους ζεύγος κιόνων. Το 1754, ο J.D. Le Roy σημειώνει τέσσερις κίονες στη βόρεια πλευρά, ενώ το 1765 ο R. Chandler μόνον τρεις. Όταν επισκέφθηκε το ναό ο G.A. Blouet, το 1829, η νότια παραστάδα και κίονας του προνάου είχαν ήδη καταπέσει.

Σύμφωνα με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, η ανέλκυση, η μεταφορά και στη συνέχεια η συντήρηση των εν λόγω αρχιτεκτονικών μελών αποτελεί ένα δύσκολο έργο, λόγω του όγκου και του βάρους και της συνθετότητας των εγκαταστάσεων και μεθόδων συντήρησης τους.

Όσον αφορά στο ερώτημα για τον κίνδυνο διενέργειας αρχαιοκαπηλικών ενεργειών διευκρινίζεται ότι ο αρχαιολογικός χώρος φυλάσσεται επί 24/ώρου βάσεως και επομένως είναι ανέφικτη η διενέργεια αρχαιοκαπηλικών εργασιών αυτού του μεγέθους στη θάλασσα, οι οποίες προφανώς θα γίνουν άμεσα αντιληπτές.

Το ΥΠΠΟΑ είχε μεριμνήσει ήδη για την αποκατάσταση και ανάδειξη των μνημείων στο Σούνιο. Στο πλαίσιο του έργου «Διαμόρφωση αρχαιολογικού χώρου Σουνίου», ενταγμένου στο

ΕΣΠΑ Αττική 2007-2013, που υλοποιήθηκε από την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ανατολικής Αττικής στον αρχαιολογικό χώρο Σουνίου (Ιερό Ποσειδώνος και οχυρό και Ιερό Αθηνάς Σουινιάδος) πραγματοποιήθηκαν εργασίες (καθαρισμός, συντήρηση, στερεώσεις κ.λπ.) για την ανάδειξη του φρουρίου του Σουνίου, το οποίο περιλαμβάνει το ιερό του Ποσειδώνα και εκτεταμένο οικισμό, καθώς και του γειτονικού ιερού της Αθηνάς. Κατασκευάστηκαν διαδρομές περιηγήσεως επισκεπτών και στάσεις ανάπαυσης και πληροφόρησης με ενημερωτικές πινακίδες, ενώ εκδόθηκε ενημερωτικό τευχίδιο και φυλλάδιο σε γραφή BRAILLE. Αναβαθμίστηκαν οι παρεχόμενες προς τους επισκέπτες υπηρεσίες με την επέκταση του φυλακίου της εισόδου-εκδοτηρίου εισιτηρίων και η ασφάλεια του χώρου με την τοποθέτηση δύο νέων προκατασκευασμένων φυλακίων, την αντικατάσταση της περισχοινίσεως των μνημείων και την τοποθέτηση ή αντικατάσταση περιφράξεων των αρχαιολογικών χώρων.

Στο πλαίσιο του ανωτέρω έργου, και προκειμένου να ελεγχθεί η κατάσταση του ναού του Ποσειδώνα εκπονήθηκαν οι ακόλουθες μελέτες:

α) Γεωμετρική αποτύπωση του ναού του Ποσειδώνα (παραγωγή τρισδιάστατου μοντέλου, ορθοφωτογραφία κάτοψης και ορθοφωτογραφίες των τεσσάρων όψεων του ανδρήρου) με τοπογραφικές και φωτογραμμετρικές μεθόδους και τρισδιάστατη σάρωση με επίγειο σαρωτή.

β) Γεωφυσική διερεύνηση για τον εντοπισμό και αποτύπωση πεπερασμένων δομών κάτω από το ναό.

γ) Καταγραφή των αρχιτεκτονικών μελών στη βόρεια και δυτική πλευρά του ναού και τακτοποίησή τους

Επίσης, υλοποιήθηκαν στερεωτικές εργασίες και συμπληρώσεις στο ανάλημμα του ναού του Ποσειδώνα και εργασίες για την τεκμηρίωση του τείχους.

Από τα ανωτέρω είναι προφανές, ότι δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός των κ.κ. Βουλευτών ότι *“... καταγραφή του μνημείου έχει να γίνει τουλάχιστον από τη δεκαετία του 1980, επείγει η προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και ως εκ τούτων επιβάλλεται να τεθεί άμεσα σε εξέλιξη πρόγραμμα αναστήλωσης και αποκατάστασης στον αρχαιολογικό χώρο του Σουνίου”*. Η Εφορεία Ανατολικής Αττικής έχει υλοποιήσει έργα αποκατάστασης, ανάδειξης και διαμόρφωσης των εμβληματικών μνημείων του αρχαιολογικού χώρου Σουνίου κατά την περίοδο του ΕΣΠΑ 2007-2013 και λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για την εύρυθμη λειτουργία του χώρου και την συνεχή συντήρηση και προστασία του χώρου.

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΑΑΜ
5. ΕΦΑ Ανατολικής Αττικής
6. ΕΕΑ